

فرهیختگان

چهارشنبه
۲۲ مرداد ۱۴۰۴
۱۹ صفر ۱۴۴۷
۱۳ آگوست ۲۰۲۵

شماره
۳ ۸ ۴
۱۶ صفحه
۱۰۰۰۰ تومان

FARHIKHTEGANONLINE
FARHIKHTEGANDAILY.COM

تهدیدها، گرمای وحشتناک هوا و شرایط اقتصادی توانست از عظمت قیام اربعین ۱۴۴۷ کم کند، عاشقان حسین(ع) دوباره همهٔ خصائل زیست غربی را به چالش کشیدند، امسال یاد و خاطرهٔ شهدای دفاع ملی ۱۲ روزه هم در مشایه پرننگ است

خون گرم تو هنوز از زمین می جوشد

۱۵ و ۱۴، ۱۳، ۶، ۵، ۲، ۱

گزارش «فرهیختگان» دربارهٔ ایدهٔ حذف صفر از پول ملی که سالی چند بار مطرح می‌شود

مشکل مملکت ما این ۴ تا صفره؟

۱۶

محمد اصفهانی در پشت صحنهٔ برنامهٔ «دچار» به «فرهیختگان» گفت

باید به دنبال زبان مشترک با نسل جدید بگردیم

۱۲

گزارش «فرهیختگان» از جزئیات درآمدهای مالیاتی

رشد ۳۲ درصدی درآمدهای مالیاتی در ۴ ماه

۱۶

گزارش «فرهیختگان» از یک روایت تلخ تاریخی

خودکار امضای زنگزور توی جیب رضاخان

۷

از روضهٔ رضوان

تا مشهد ساکنان شهیدان

سید مهدی شجاعی

یادداشت

مساکه مسلمان علوی و اهل ایرانیم، بادوام از امامان معصوم(ع) علقه و ارتباطی ویژه داریم. اگرچه همه امامان معصوم و انوار آسمانی و هادیان الهی را نور واحد می‌شماریم و از جان عزیزتر می‌داریم، اما با دوتن از آن ۱۴ تن، پیوندی دیرینه داریم. یکی حضرت اباعبدالله حسین، سیدالشهداست که کشتی نجاتش را وسیع‌تر و سریع‌تر می‌دانیم و با حضرتش نسب به روز آلت می‌بریم. و دیگری امام رؤف، حضرت علی ابن موسی الرضاست که در تمامت عمر بر خوان لایزال او می‌نشینیم و لقمه کرامت از دستان رفت او می‌گیریم. اکنون به همت و دعوت آستان قدس رضوی، پیشکوتائی قدر در عرصه هنر گرد هم آمده‌اند تا در سایه سار کرامت رضوی و مرتضوی به آستان ملک پاسبان حسینی و مصطفوی عرض ادب و ارادت کنند. یا به تعبیر دیگر: برای عرض ارادت در ساحت هنر به حضرت ثارالله، از حضرت ولی نعمت، امام رافت و کرامت، مدد بگیرند؛ چراکه به این مرتبه از منزلتین رسیده‌اند که ترسیم نور جز با استعداد از منبع و منشأ نور و جز با قلم مو و رنگی از جنس نور نه ممکن که متصور نیست.

ادامه در صفحه ۸

تصویرسازی اربعین ورهایی

از تلهٔ آینده‌های پیش‌فرض

مصطفی زمانیان

یادداشت

عضو هیئت علمی دانشکده حکمرانی دانشگاه تهران

مراسم راهپیمایی اربعین در سال‌های اخیر به یکی از بزرگ‌ترین رخداد های اجتماعی و دینی جهان تبدیل شده است. بااین حال، در عین غنای معنوی و قدرت همبستگی اجتماعی این حرکت، نوع تصویرسازی و روایت‌پردازی از اربعین همچنان دچار کاستی‌های مهمی از جمله غلبه عاطفه و احساس بر عمق بخشی معرفتی و کارگشایی روزآمد و نیز گرفتاری در کلیشه‌های تکراری و بعضاً سطحی است. در مقابل و در شرایطی که منطقه غرب آسیا با تهدیدهای امنیتی از سوی رژیم غاصب و جنگ‌گستر اسرائیل و نیز بحران‌های متعدد انسانی نظیر محاصره و کشتار مردم بی‌گناه غزه، زیست محیطی از جمله کم‌آبی شدید و قطبی‌نگی‌های مذهبی، اجتماعی و سیاسی در بین جوامع کشورهای منطقه مواجه است، اربعین می‌تواند نقش مهمی در بازتعریف روایت انسان‌گرایانه و مسئولانه از تشیع و نهضت جهانی اصلاح‌گر حضرت سیدالشهداء ایفا کند. اما این امر مستلزم آن است که به جای پرداختن صرفاً مناسکی از اربعین و یا گذر از آینده‌های پیش‌فرض و گذشته‌گرایی این رویداد پر ظرفیت، به بازطراحی نوآورانه تصویر اربعین: با نگاهی جهانی، خلاقانه در نسبت با نظام مسائل آینده‌اهتمام کرد. تصویری که بتواند امکان‌های قدرت‌بخش نهفته در این حرکت اصیل و عمیق را شناسایی کرده و اربعین را از یک رویداد صرفاً مذهبی و منطبق با الگوی سنتی، به یک تجربه بین‌المللی قابل درک، هم‌ذات‌پندارانه، الهام‌بخش و حرکت‌آفرین برای مخاطبان جهانی‌اش تبدیل کند؛ مخاطبانی که شاید بامبانی اعتقادی شیعه آشناباشند، اما با پیام‌های انسانی این مسیر می‌توانند ارتباط برقرار کنند.

ادامه در صفحه ۸

منارعه بر سر

«کدام ایران؟» است

علی کا کا زقوئی

یادداشت

جامعه‌شناس سیاسی

اخیراً دکتر مهدی مطهرنیا در باب چرخش گفتمانی بخشی از حاکمیت به سوی نمادهای هویت ملی سخن گفته و با کنار هم نهادن گفتار دیروز و کنش امروز، آینده‌ای در برابر به اصطلاح حافظه سیاسی پریشان می‌نهد و پرسش از صداقت‌آیینی را طرح می‌کند که به گمان ایشان، ژمانی ایران‌گرایی را برنمی‌تافت و اکنون از سر مصلحت، بدان روی آورده است. نقد ایشان مارا در آستانه دام فکری قرار می‌دهد؛ پذیرش دوگانه‌ای از پیش تعیین‌شده میان صداقت ذاتی در ایران‌گرایی و مصلحت‌اندیشی سیاسی. تحلیل ایشان به طور ضمنی می‌گوید کنش امروز حاکمیت، فاقد اصالت است، زیرا در گذشته‌ای نه چندان دور، رویکردی متضاد داشته است. این صورت‌بندی، هرچند در نگاه اول ساده و جذاب به نظر می‌رسد، اما درواقع نوعی نگریستن به سطح پدیده‌ای عمیق و چشم‌پسندن بر سازوکارهای درونی آن است. پرسشی محوری که این نوشتار به جای پرسش تاکتیکی «چرا اکنون؟» در کانون تأمل خود قرار می‌دهد، پرسشی از جنس «ساختار منازعه» است؛ چه منطق، منازعات و الزامات قدرت محوری در کار است که موجب می‌شود هویتی که از آن با عبارت ایرانی – اسلامی یاد می‌شود، به جای آنکه همچون کلی ارگانیک و درهم‌تنیده فهم شود، همواره در سپهر سیاسی ایران در قالب دوگانه رقیب بازتولید و تعریف گردد؟

ادامه در صفحه ۸

دنیا منتظر ما نمی‌ماند!

علی باقری

یادداشت

پژوهشگر مرکز رشد دانشگاه امام صادق(ع)

جمعه ۱۷ مرداد ۱۴۰۴، مصادف با ۸ آگوست ۲۰۲۵، خبری منتشر شد که همه نگاه‌ها را به سوی خود جلب کرد: ارمنستان و آذربایجان با میانجی‌گری آمریکا به توافق صلح دست پیدا کردند؛ توافقی که طی آن به ایالات متحده حقوق انحصاری توسعه کریدور زنگزور در خاک ارمنستان را می‌دهد و بناس‌ت این مسیر به نام ترامپ نام‌گذاری شود؛ «مسیر ترامپ برای صلح و رفاه بین‌المللی» یا به اختصار «تریپ» (TRIP). واکنش‌ها اما به این خبر متفاوت بود؛ برخی خوشحال شدند، برخی ناراحت؛ بعضی احساس خطر کردند، بعضی احساس پیروزی؛ عده‌ای حریص شدند، عده‌ای ناامید.

در ایران نیز، از آنجا که این خبر مربوط به مرز ایران با ارمنستان می‌شود و می‌تواند تبعات زیادی به همراه داشته باشد، این واکنش‌ها با شدت بیشتری وجود داشت و بحث‌هایی درباره آثار این امر بر ایران و اقداماتی که ایران باید انجام دهد شکل گرفت. در این بین، اما یک اظهار نظر بسیار تعجب‌برانگیز بود: «اگر گسترش روابط و همکاری با همسایگان و کشورهای منطقه را از منظری جامع ببینیم، نیازی نیست نگران برخی مسائل جزئی‌تر، از جمله در موضوع گذرگاه‌های مرزی شمال غرب کشور باشیم.»

ادامه در صفحه ۸